

MADENCİ DOSTU İHSAN TOPALOĞLUNU KAYBETTİK

Nadir AVŞAROĞLU :: Maden Mühendisi

1933 yılında Beş Yıllık Sanayi Kalkınma Planı'nı inceleyen Mustafa Kemal Atatürk "18 milyon İngiliz altınına gerçekleştirilecek olan bu kalkınma planında, yatırımları gerçekleştirecek ve kurulan fabrikaları işletecek mühendis gereksinimin nasıl karşılanacağına planda yer verilmemesinin önemli bir eksiklik olduğunu" belirtmiştir. Bu durum üzerine gereksinim duyulan mühendislerin acilen yetiştirilmesi için hazırlanan program uygulamaya konulmuştur.

MTA Genel Müdürlüğü'nde görevi sırasında

Bu uygulama, ülke ve toplum yararını kişi ve grup çıkarlarının üzerinde tutan, mühendislikten sanata, toplumsal yaşamın her alanında özveriyle çalışarak değerler yaratan yurtsever kuşakların yetiştirilmesinde belirleyici bir aşama olmuştur. Daha sonra liberal ekonomiye geçmek ve dünya kapitalist sistemi ile bütünleşmek isteyen güç odakları ve bağımlı iktidarları bu kuşağın insanlarını boy hedefi yaparak onların bağımsızlıkçı mücadelelerini kırmak istemiştir.

Bu inançlı insanların birçoğu eserlerinin birer birer yok edilmesinin acısını duyarak bu dünyadan ayrıldılar, inançları doğrultusunda ödün vermeden görev yapmayı ilke edinmiş bu kuşağın seçkin temsilcilerinden biri de Kimya Mühendisi İhsan Topaloğlu'ydü.

Almanya ve İsviçre'de tahsilini tamamlayarak Dr. Kimya Mühendisi olarak yurda dönen İhsan Topaloğlu, birçok kamu kurumunda her düzeyde görev almıştır. Madencilikle ilgili birçok kurumda (Karabük Demir-Çelik (1945-1946), MTA (1946-1955), Sümerbank (1947-1950), Ankara Çimento Fabrikası (1956), MTA Genel Direktörlüğü (1956-1960), TPAO Genel Müdürlüğü (1960-1965), CHP Senatörlüğü (1965-1972), Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı (1971)) görev yapan Topaloğlu çalışma hayatının her döneminde maden mühendisleri ile birlikte çalışmış ve bu meslektaşlarımızın bilgi ve deneyiminden yararlanmıştı.

İhsan Topaloğlu ulusal petrol davasıyla, bu davada uluslararası tekelere ve onların yerli uzantılarına, bu doğrultuda baskı yapan siyasi iktidar ve güç odaklarına karşı yürüttüğü onurlu mücadeleyle özdeşleşmiş bir kişilik olmuştur. Nitekim ismet İNÖNÜ 1966 ara seçimlerinde, CHP adaylarını partililere tanıtmak için düzenlenen toplantıda "partimizin İstanbul Senato Adayı Petrol Mücahidi İhsan Topaloğlu" ifadesini kullanmıştır.

Madencilik ve yerbilimlerinin ülkemiz için önemini kavrayan Topaloğlu, bu konuda birçok çalışma ve projenin yürütücüsü olmuştur. İhsan Topaloğlu, MTA Genel Direktörü olduktan sonra, MTA'da çalışan birçok bilim adamı yerbilimleri konusunda ders vermek için İstanbul'a gitmektedir. Böylece yerbilimleri konusunda ihtiyaç duyulan mühendisleri yetiştirilmesine çalışılmaktadır. Anılarında o yılları anlatan Topaloğlu "O zaman benim aklıma Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde bir Maden Fakültesi kurulması fikri geldi. Ben fikrimi rahmetli Mustafa PARLAR'a açtım. O zaman bir Amerikalı rektör vardı, onlar o zaman teklifim üzerinde pek durmadılar. Daha sonra fikrimi Mütevelli Heyeti Başkanı Daniş KOPER'e açtım. Maden Bölümü kurulması için, Dr. Sadrettin ALPAN'la, Dr. Melih TOKAY'ı görevlendirdim. Bu arkadaşlarımız öğrencilerin yararlanması için gerekli olan MTA'nın kullanılmış alet edevat listesini getirdiler. Böylece ODTÜ Maden Bölümü kuruldu. Aynı girişimi TPAO genel Müdürü iken ODTÜ'de

Petrol Bölümü'nün kurulması için de yaptım. Türkiye Petrollerinde çalışan petrol mühendislerinin İTÜ'nde açılmış olan Petrol Bölümü'nde ders vermeleri isteniyordu. Bu elemanların İstanbul'a gidip dönmeleri işlerimizi aksatıyordu. Maden Bölümü'nün açılmasında olduğu gibi ODTÜ'nde Petrol Bölümü'nün açılmasını sağladık." demiştir.

ması konularında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgili reform niteliğinde 14 kanun tasarısı hazırladım. Arkadan o zamanki kanuna göre, ayrı bir ünite kurulacaktı. Bunları ben ayırdıktan sonra kanun teklifi olarak Meclise yolladım. Bu kanun tasarıları Komisyona geldi, konuşuldu, gerekçesi kaldı içi değişti."

Senatör Topaloğlu "Mücadele, millileştirme isteyenlerle, çıkarıcılar arasında olmakta,, dedi

"A" "D"

Bor madenlerimizi Amerika sömürüyor

• Topaloğlu, bor minerallerinin devlet eline geçmesiyle ilgili çalışmaları hakkında, en az yüz milyon dolarlık bir gelir elde edileceğini, bu nedenle yurt dışına göçtüğünü ifade etti.

Genel Yürü

Sermaye yalnız sömürür

Kaynaklarımızın devlet eline geçmesiyle ilgili çalışmalarını anlatıyor. Topaloğlu, bor madenlerinin devlete geçmesiyle ilgili çalışmalarını anlatıyor. Topaloğlu, bor madenlerinin devlete geçmesiyle ilgili çalışmalarını anlatıyor. Topaloğlu, bor madenlerinin devlete geçmesiyle ilgili çalışmalarını anlatıyor.

1971 yılında 1 Mart'ın hemen ardından Nihat ERİM Hükümetinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olan İhsan TOPALOĞLU günümüz bakanlarının aksine Bakanlığının tabii kaynaklar konusunda da yoğunlaşmasını sağlayarak, bu konularda birçok çalışmalar başlatmıştır. ETKB Müsteşarlığına uzun yıllar birlikte çalıştığı Odamız eski Başkanlarından Tahsin YALABIK'ı atayan İhsan TOPALOĞLU o yılları "Ben bakanlığa geldim, komisyonlar kurudum. 14 tane enerji ile ilgili, enerji konusunda, madenlerin aran-

her döneminde devam ettirmiştir.

Kimya Mühendisi olan İhsan TOPALOĞLU bir madenci dostuydu. İhsan TOPALOĞLU kimlik ve kişiliğiyle, özverili, yurtsever ve onurlu mücadelelerin verildiği bir tarihi dönemin en önemli tanığıydı. Onu Nisan ayı başında kaybettik.

Güle güle TOPALOĞLU.
Madenci seni unutmayacak.

Bu yazının hazırlanmasında TMMOB Kimya Mühendisleri Odası'nın "Bir Hayat, Bir Bakış İhsan TOPALOĞLU" adlı eserinden büyük ölçüde yararlanılmıştır.